

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 8 pessetas.
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

EN EL «SENO» DE LA CONFIANSA

—¿Fins ara no s' ha adonat dels seus defectes?

—Pero no sabs que ja ho diu el ditxo, que per conèixer á las personas s' hi ha de menjar molts plats de sal?

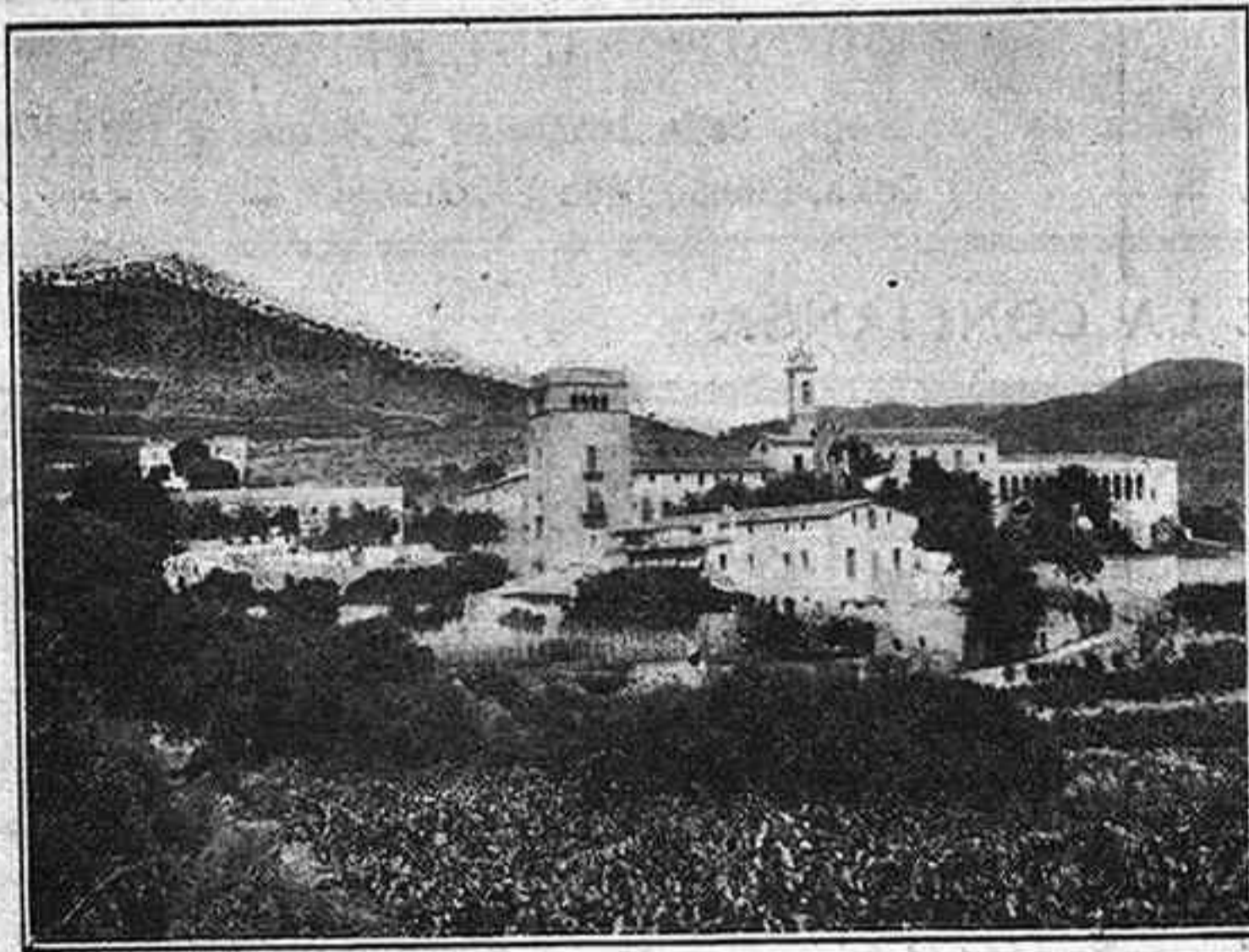
ESTIUHEJANT

Prop de Barcelona y desconegut.—Gent comodona.—Invasions de cafres.—La vida á Sant Geroni.—La trompeta de la compra.—El *Mosso*.—Excursions á mitja tarde.—La Miranda.—Panorama espléndit.—El Turó de l' Alegria.—Las cabras.—L' Agneta y el Pastor.

No vaig pas dirho tot en ma anterior impresió lo que 's pot dir de Sant Geroni de la Murtra, un dels sitis més encisadors dels encontorns de Barcelona, y no obstant desconegut de la inmensa majoria dels barcelonins. Tant es aixís qu' en alguna de mas rápidas excursions á la capital trobo sovint á algú que altre amich que 'm pregunta:—Y donchs aquest estiu ¿ahont la fas?—Y quan li responch—A Sant Geroni de la Murtra, sobre Badalona—regularment se figuran que 'ls parlo de la Conreria de Montalegre.

No 'n saben res de Sant Geroni de la Murtra, ab tot y trobarse més proper á Barcelona y á no tanta altura com la Conreria.

Pels efectes de las excursions avuy encare 'l Besós constituheix una especie de frontera. Per altra part la gent cada día més comodona acostuma á anar tant sols allá ahont els porta 'l tranvía ó 'l ca-

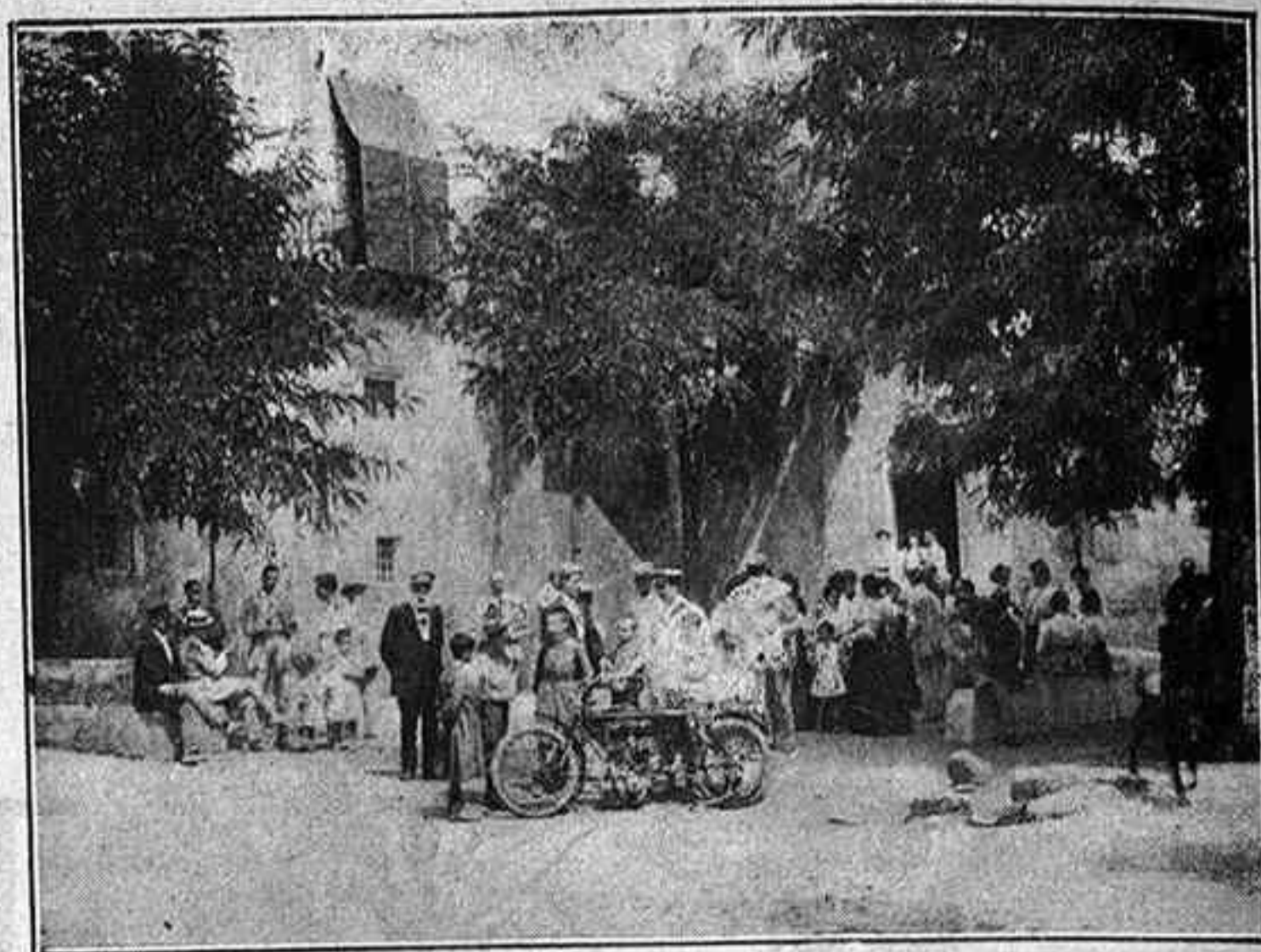

S. Geroni de la Murtra.—Vista panorámica.

rril. Se va perdent la sana costum de fer las marxas á peu, de avivar ab ellas la circulació de la sanch y de respirar á plé pulmó l' aire pur dels camps ó l' alé fresquívol y reconfortant de la marinada. Els mateixos estiuhejadors de Sant Geroni se 'n fan creus.—Avants—diuhen—casi tothom feya á peu el trajecte de Badalona aquí—pero avuy qu' es cas, haventhi á Badalona tartanas sempre disposables, y no faltant á Sant Geroni teléfono per avisar á n' en Ventura ó á n' en Fradera que s' esmeran en servirnos.

Y á anar á caball de las camas, en higiénica excursió, se prefereix ferse portar per espay de una horeta curta pausadament, mandrosament, á través de una riera rublerta de fina sorra que amaga cada sot que canta 'l credo. De sotragadas y trontolls no 'n vulguin més: com que d' aplanar la riera no se 'n cuyda més que l' aygua... y ja se sab que al estiu las rieradas escassejan. En la de Badalona á Sant Geroni, com en molts altres de la Costa de Llevant qu' en plé sigle xx constituheixen encare las únicas vías practicables, las rieradas son els únichs peons caminers que se 'n cuydan; pero aquests peons quan vé l' estiu se declaran en vaga.

Dono al lector aquests detalls no pas per obrirli 'l desitj de visitar l' antich convent, avants obert á

S. Geroni de la Murtra.—Sortint de missa.

tothom, y avuy en certa manera inhospitalari per qui no hi tingui alguna familia coneguda. Sant Geroni no es fonda, ni hostel, ni res que s' hi sembli: no s' hi permeten francatxelas ni fontadas, ab tot y la regalada frescura de las sevas ayguas. Els grans abusos que s' hi cometían, varen moure al propietari á suprimirne l' us. Y no poch que va costarlil Allá hi anavan veritables catervas de beduhins que no respectavan res, ni l' edifici, ni 'ls arbres, ni las plantas. Trencavan el nas á las figuretas dels claustres, desmoronavan els padrissos, despullavan els arbres fruyters, calavan foch á las socas dels que donan sombra, omplían els caminals de detritus y porquería y l' espay de blasfemias y paraulas indecorosas. Eran molts las vegadas en que 'ls estiuhejadors que tenen habitacions llogadas s' havían de recloure dintre dels seus nius pera no veure's insultats. Se va acudir al recurs de un guarda jurat; pero un día que 's proposá corretjir tan vandalisme, vejé llampaguejar un sens fi de ganivets, y si no fuig el matan. Per últim, no 's trobá més medi que tancar las fonts, lo qual sigué com posar oli en un llum. Prompte corregué la veu de que l' aygua de Sant Geroni s' havia estroncat, y cessaren com per encant las invasions de cafres, y 's restablí la calma y la tranquilitat més apacibles, que ja fa alguns anys que duran, y que no es fácil que tornin may més á perturbarse. Hi han perdut ab aixó els excursionistas sensats y respectuosos; pero en cambi hi ha guanyat la colonia estiuhenca que 's troba com la cel.

*
*
*

S. Geroni de la Murtra.—Una vessant dels encontorns.

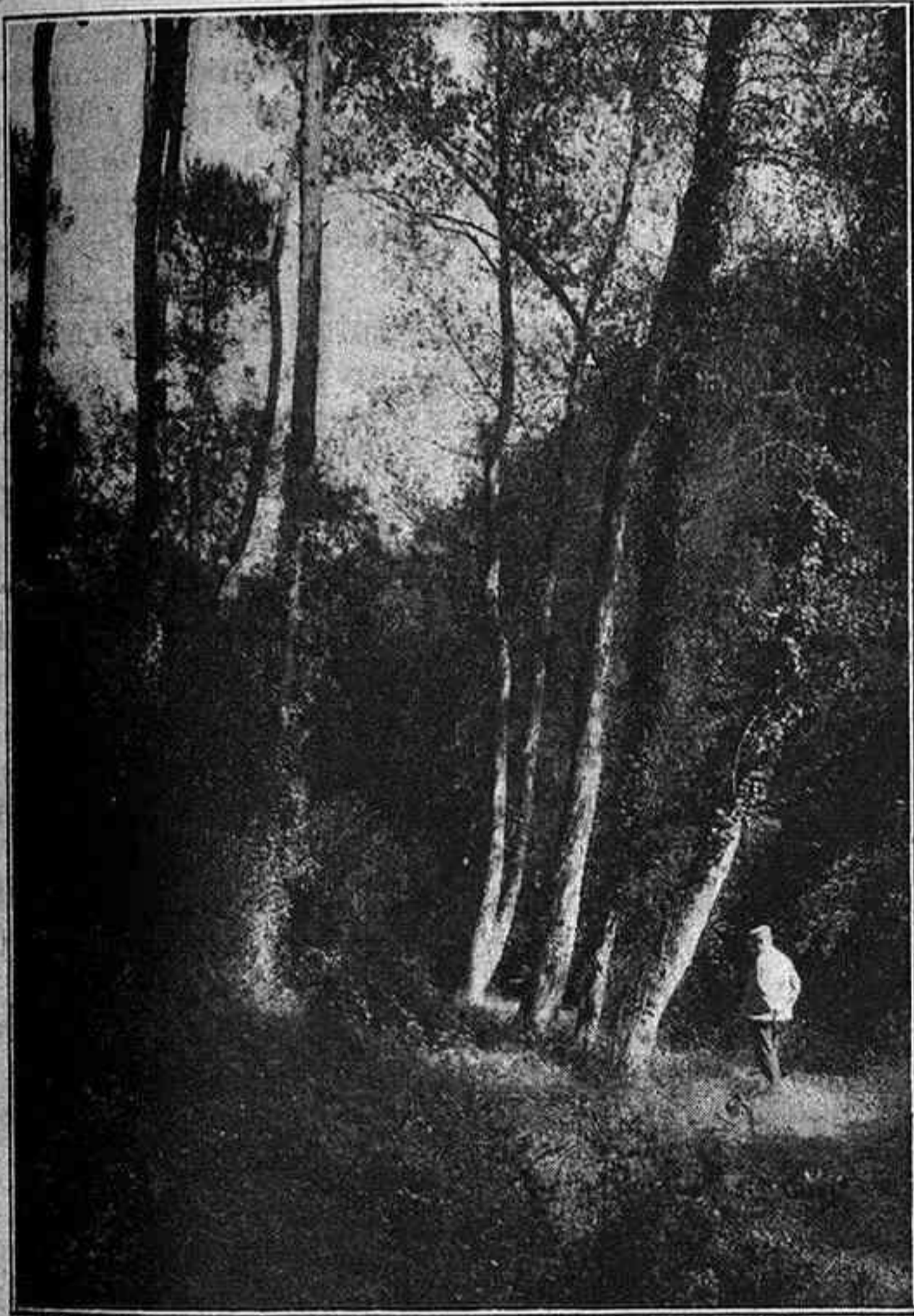
Cada familia viu á casa seva ab plena independència l' una de l' altra, com si Sant Geroni sigués un poble.

A mitj matí sona una trompeta semblant á la de la sal, que anuncia l' arribada de las provisions que, per encàrrech, s' han fet á Badalona, y la de la correspondència. La distribució s' fa á la cantina, dirigida ab molt zel y esmero pel propietari del edifici D. Gaspar Postius y 'l seu cunyat D. Paco Algarrá, que s' desviuhen pera complaure á tothom. ¡Si vejessin lo atrafegats qu' están sempre, la feyna que s' donan y lo bé que la compleixen! Per ells l' estiu resulta una veritable carga, que s' imposan al efecte de que pera tota la colonia sigui com es una temporada de benestar.

A l' hora de dinar silenci absolut. No se sent més que 'ls cants de las cigalas y algún que altre lladruch de gos. Cap al final del ápat reben invariablement la visita del *Mosso* que vé á escurar els plats.

S. Geroni de la Murtra.—Pati y claustres.

S. Geroni de la Murtra.—Alrededors del convent.

El tal *Mosso* es un llebrer mallorquí, roig y d' alta talla, que no deixa una habitació per seguir y que durant l' estiu se posa gras com un toixó. Menjar en totas las casas, en las quals es ben rebut, y dormir tot el sant día ajassat en l' últim replá de l' escala principal, afalagat per una corrent d' ayre fresch, constituheix tota la seva ocupació. Jo li tinch pronosticada una feridura, y cada vegada que li anuncio agafantli la punta del morro, 'm mira ab ulls indiferents y com dihentme:—¿Y bé qué? Encare que 'm reventi ¿quí 'm traurá lo endrapat y lo dormit?

L' animació comensa á reynar cap á mitja tarde, ab l' organització de las diverses comitivas que se 'n van á visitar las fonts y 'ls sitis pintorescos. De fonts n' hi ha moltes, y ja las descriuré un' altre día, y de sitis panorámichs tants com ne vulguin.

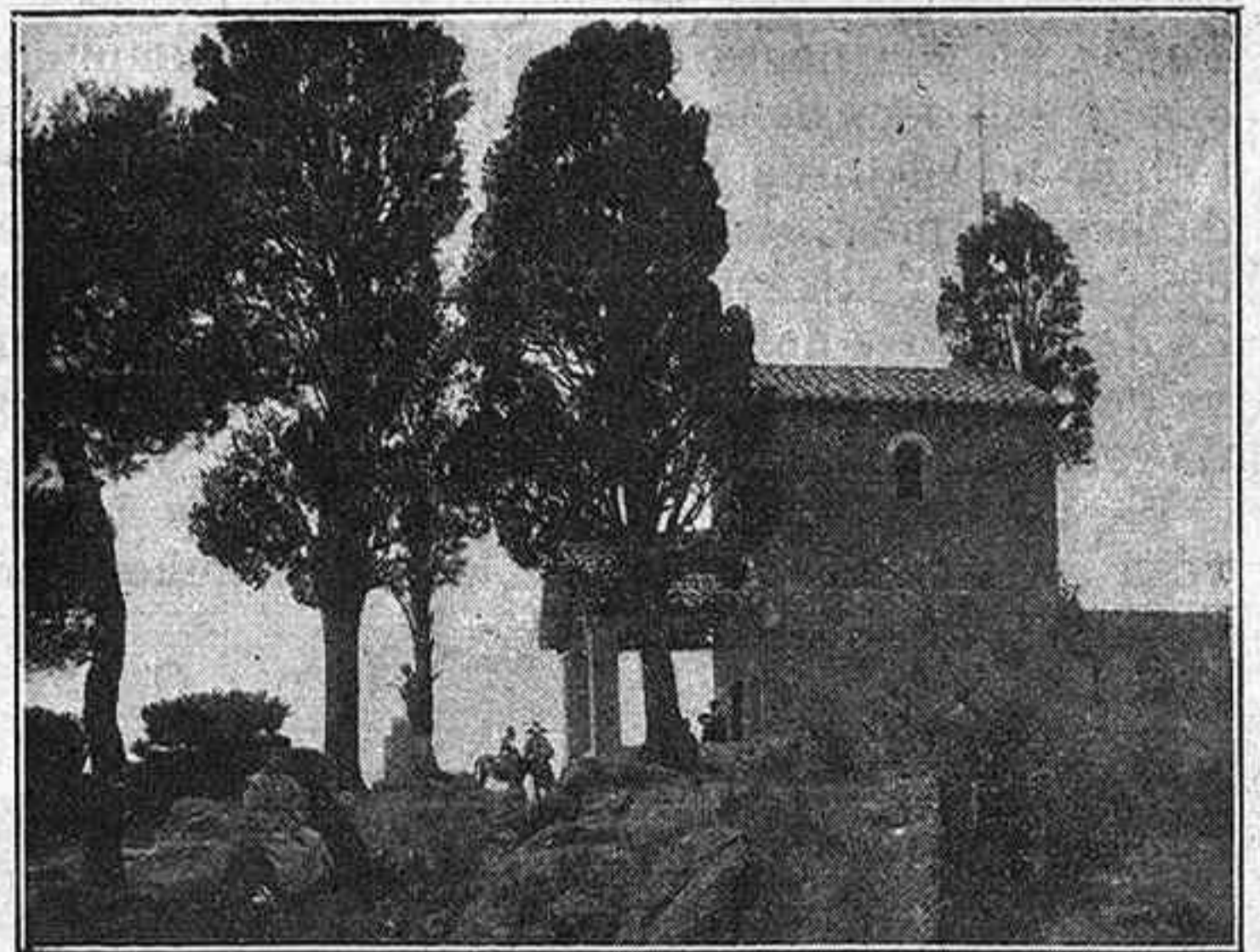
Un dels predilectes per lo avinent es la Miranda, situada á ben poca distancia del convent, en un refeu de montanya. Hi conduheix el passeig arbrat y

després una rampa suau oberta entre camps plens d' atmetllers y garrofers. L' hermita flanquejada de tafuts xiprers, dos dels quals semblan mitj morts, no sé si de vellesa ó calcigats pel llamp, presenta al primer cop d' ull un aspecte místich molt acentuat. Pero mireu al enfront, y us sorprendrá 'l panorama grandió de Barcelona desde 'l Besós á Montjuich, desde 'l Tibidabo al Mar. Tota la costa fins més enllá de Badalona se desplega graciosament als vostres ulls y 'ls pujols verdejants de Santa Coloma de Gramanet, el poble d' aquest nom, y la torre Pallaresa, voltada d' una extensa tapia, forman els primers termes d' aquest quadro encisador.

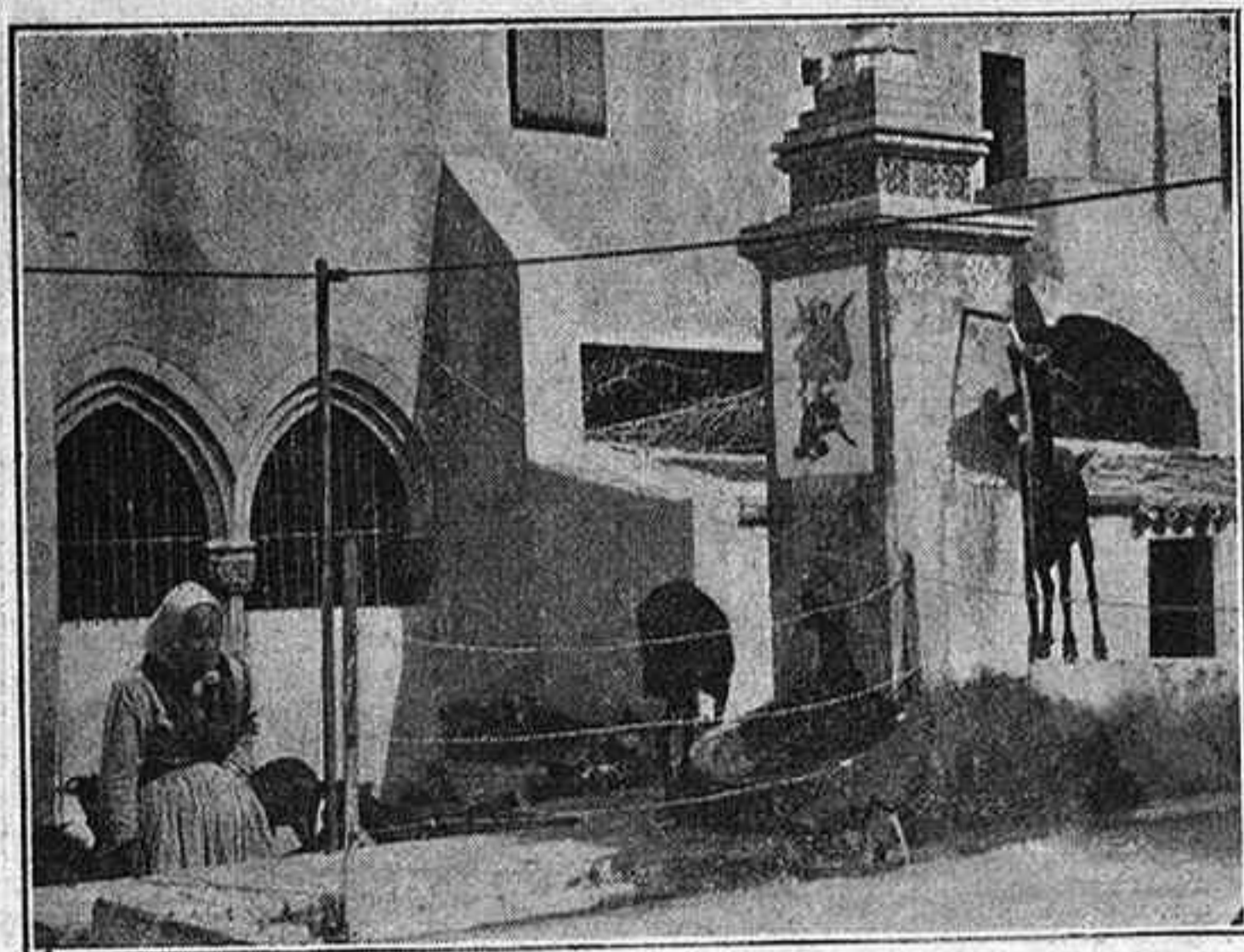
Totas las horas del día y de la nit son bonas per anarhi, en la seguritat de respirar una fresca delitosa, bé sota la porxada de l' hermita, bé á l' ombra d' una petita pineda propera. Generalment la gran ciutat apareix embolcallada en una espessa calitja que li dona ayres de misteri y realitats de xafogor ardenta.

Cap al tart, á l' hora de la posta surten dels forats oberts en las vellas socas dels xiprers unas ratas especials de un color grisench clar y la qua peluda. Tots els estiuhejadors de Sant Geroni las coneixen. Jo las tinch pels últims anacoretas del Santuari.

Pero la posta de sol y la nit ¡qu' hermosas son! Aquélla ab els arrebolos retallantse en la cresta de pins de la vehina serra del Campament y del Turó del Pollo; la nit encenentse ab las lluhissors que brollan de Barcelona y s' barrejan ab la calitja. ¡Y que llums se veuhen! En las nits de lluna plena,

S. Geroni de la Murtra.—La miranda.

S. Geroni de la Murtra.—Font de S. Miquel.

¡quín goig fá aquell tros de mar convertit en un espill de plata!

Ab tots aquests atractius, lo qu' es á la Miranda sempre hi trobareu á algú fins á altas horas de la nit. Es la joia de Sant Geroni de la Murtra... y no es l'única, á fé. Seguiu un caminet que vá vorçant la montanya, y veureu anarse aixamplant encare las grandiosas perspectivas, fins arribar á un' altra repete una mica més alt que la Miranda, ombrejat per un grupo de pins y ocupat per algunas rocas que 'us convidan á seure, y que ha rebut y mereix el nom de *Turó de l' Alegría*. El padri que vá batejarlo estigué acertat... perque realment no hi ha res tan alegre com un panorama hermós.

* * *

Un' altra de las curiositats de Sant Geroni es l'arribada del remat de cabras, conduhidas per l' Agneta y l' *Pastor*. Ja 'us diré qui son aquests personatjes. Las cabras s'apeixan en els herbeys de aquellas vessants, algunas de las quals, avants de la invasió filoxérica sigueren pomposos vinyats, y en els boscos vehins, y tornan ab els bruyulers plens de una llet natosa, espessa, rica en aroma y en frescura. Al arribar van á abeurarse á la Font de Sant Miquel, y dona gust contemplarlas com ho fan al raig de l' aygua, com á personas ben educadas. L' Agneta, una dona ja vella, petitona, axaparrada, bondadosa y rara, que gruny y fá favors, las contempla ab delicia com una mare perque ella no té altres amors ni altra passió qu' aquell remat de cabras. A cada una li ha donat un nom, y pel nom que portan s' hi entenan molt bé. Las estima tant, que si alguna deixa de menjar, ella pert la gana... Las cabras y l' *Pastor*, un gos negre de remat, serio y cumplidor exacte dels seus debers; que si bé reb caricias de tothom no las torna may, y qu' entén las paraulas de la seva mestressa com si sigüés una persona, omplan tota l'existencia d' aquella bona jaya, baixada de molt jove de las terras olotinas y que conserva encare com un arxiu vivent un veritable tresor de cansons y rondallas populars.

Per intermediació de las cabras, la famosa Agneta vé á ser com la dida de la colonia d' estiuejadors de Sant Geroni de la Murtra.

P. DEL O.

AMOROSA

L' ombra d' aquesta parra 'ns servirá de trespol colador de fresca brisa,

y el sol no 's clavará al nostre damunt rostint las tevas galdas tendres, nítidas.

Hi vindré cada día en aquest lloch y en el breu relliscar d' un munt de días veurásli deixar caure al emparat els rahíms, y estirarse y engroixirse.

Testimonis fidels de la passió que caldeja dos cors sense feridas, rebent la reflexió igual que jo y tú del sol, madurarán en la poesia

Serán tots per jó y tú y al ser madurs cad' h'ú cullirá 'l seu en la visita dispensada á la parra dels amors que 'ns dará á la tardor sas ambrosías.

J. COSTA Y POMÉS

PUNTERIA EQUIVOCADA

Tots els meus lectors deuen recordársen. En aquestas mateixas columnas vareig parlarne no fa gayres mesos. Me refereixo als escándols de Xicago, al colossal daltabaix que va armarse á consequéncia de las indiscrecions d' un escriptor yankee, que mostrá com dos y dos fan quatre que las grans fábricas de conservas de la ciutat del Michigan no son ni més ni menos que inmensos laboratoris de porquerías.

Mister Upton Sinclair, l' autor del xafarranxo, feu aquestas revelacions en un llibre. *Jungle*, que aixís se titula, es en la forma y en el fondo una novela com las demás. Lo únich que la diferencia de las que habitualment solen publicarse es l' éxit extraordinari, maravellosament grandió, qu' en tota la Confederació nort-americana ha obtingut.

Als pochos días de la seva aparició, la fortuna del autor estava feta. El públich se prenía el llibre de las mans. Las edicions, de milers d' exemplars, s' agotavan apenas arribadas á la llibrería. No 's recorda als Estats Units una victoria editorial tan ruidosa com aquella.

¡Qué orgullós, que content devía estar l' afortunat escriptor al sentir el soroll, al contemplar l' agitació promoguda per la seva novela, veritat?

Donchs, no senyors: ben lluny de ser aixís, mister Sinclair está cremat, furiós, indignadíssim.

Aquesta es potser la part més graciosa del assumpto.

* * *

L' autor de *Jungle* es, ans que tot, un socialista convensut, qu' emplea pera la propaganda de las sevas doctrinas els medis que més adequats li semblan.

Ultimament se li ocorregué que pera fixar l' atenció de la gent acomodada sobre la miserable condició de las classes treballadoras, tan oprimidas als Estats Units com á tot arreu, havia de donarli bon resultat la publicació d' una novela en la que la existencia del proletariat aparegués als ulls del lector pintada ab tota la exactitut possible.

Concebuda la idea, posá l' home mans á l' obra y escrigué el llibre. En éll se veu al obrer yankee sotmés al jou del treball, tancat en aquellas grans fábricas de conservas de Xicago, quals marcas tan conegudas son als Estats Units com á Inglaterra y á Alemania. Las indecencias, las asquerosas enormitats que en aquells laboratoris se realisan, no son en *Jungle* més que un epissodi, un detall d' escassa importancia, colcat en la novela més que pera causar sensació, pera que 'l quadro tingui tota l' exactitut de la veritat.

Acabat d' escriure el llibre, l' autor el retocá ab verdader carinyo, y, satisfet de la seva obra, exclamá:

—M' ha sortit admirablement bé! D' aquesta feta, tota la Confederació va á declarar-se socialista.

* *

Envia la novela á l' impremta, corretteix las probas ab tot l' entusiasme del apóstol que 's creu pròxim á donar un gran pas envers el triunfo dels seus ideals, y... ya tenim el llibre al carrer.

Las previsiones de Mr. Sinclair no havían resultat fallidas. Els exemplars de *Jungle* s' escampavan com las ayguas d' un riu desbordat. Tothom buscava la seva novela, tothom la llegia; pero ¡oh desilusión! lo que en ella hi veyia el lector no era la exacta, la sentida pintura de la misera existencia proletaria, sino las revelacions que sobre la poca escrupulositat dels fabricants de conservas feya l' entusiasta propagandista.

—¡Cóm!—exclamavan á coro els alarmats nort-americanos,—¿es á dir que aquestas hermosas llangonissas que Xicago ens endossa no son altra cosa que cartutxos de porquerías? ¿Conque aquestos pernils tan molsuts son de porch malalt? ¿De modo que aquí en lloch de menjar tocino menjém burro?

—¡Pero, senyors!—cridava l' autor, consternat:—No s' hi fixin tant ab aixó; aquestos detallets son *peccata minuta*. El fondo, la médula del llibre han d' estudiar; la tendencia socialista que l' informa, la necessitat de modificar la organizació d' aquesta societat imperfecta, explotadora, inhumana que...

—¡Deixis de retóricas!—replícavan els lectors.—¡Els pernils, els embutits, las *latas* de carn en conserva que, segons vosté, son una desdítala.. ¡Aixó es lo que á nosaltres ens interessa! ¡Aixó es lo que 'l Govern está en el deber d' inspeccionar sense perdre un minut!..

Y 'l clamor de las classes acomodadas anava creixent.

Y 'ls exemplars de *Jungle* seguían venentse com fruita.

Y com més se 'n venían, més rabiava Mr. Sinclair, que exaltat fora de sí, s' esgargamellava cridant:

—¡Es que jo no l' he escrita pels pernils la novela! ¡L' he escrita pel poble pels oprimits esclaus del treball!..

Pero las sevas lamentacions se perdían entre 'ls crits dels seus milers y milers de lectors:

—¡Hi ha qu' inspeccionar las fábricas de conservas! ¡Hi ha que analizar els embutits!..

* *

Com se veu, la equivocació del pobre Upton Sinclair ha sigut grossa.

Somiador, com tots els redemptors de bona fé, cregué haver donat en el blanch, fe-

rint la sensibilitat dels egoístas yankees... La mala qualitat del arma l' ha fet quedar malament.

Va apuntarlos al cor... y 'ls ha tocat al estómach.

A. MARCH

IGUAL...

Escolto un piano manubri que sona davant de casa y gens malament no sona.

Descriu pessas que son macas, impregnadas de tristesa...

Son trossos de vida humana.

Cridant y enrotllant al piano salta y volta la quitxalla y alegrament s' expansiona

AIXÍS PARLA EL POBLE

Mariano Foix
1906

—¿Y per qué n' ets tú de solidaria?

—Perque trobo que viure units es molt millor qu' estarnos tot el día tirantnos els plats pel cap.

en un art serio que inflama
la passió de la justícia,
la passió de la venjansa...

Queixas del cor, sospirs
[fondos,
que 'l talent crea y enlayra.

Y la brivalla, ditzosa,
va saltant, y volta, y canta,
rihent ab tota l'inconsciencia,
de las penas, de las llágrima-

[mas...
Ells, lo mateix que molts
[homes,
no entenen lo que 'ls agrada
y per aixó son felissos.

¡Que 's bonica l'ignorancia!
Ja no saltan, ja no cridan...

El piano ja está en marxa,
y ells se 'l miran quiets y tris-

[tos,
y en son rostre s' hi retrata
un sentiment, una pena
tan frívola com amarga...

Com en el meu aquell día
que aquella no va mirarme...

ANDRESITO

LLIBRES

DEGENERACIÓN SOCIAL Y ALCOHOLISMO (*Higiene y profilaxis*) por el DR. M. LEGRAIN. — Constituheix un acert l' haver inclós aquesta obreta en la *Biblioteca sociológica internacional* de la Casa Henrich y C.^a, que per sas

QUÍMICA INDUSTRIAL

«Hoy las ciencias adelantan
que es una barbaridad.»

ELS NOSTRES VISURADORS

—Vaji escribint: «Huevos, frescos;
carne, sana y deliciosa;

pescado, lleno de... vida;
fruta, requetepreciosa.»

condicions econòmiques mereix alcansar una gran divulgació, puig se tracta de un llibre que per combatre una de las pitjors plagas entre las molts que afectan á la societat moderna deuría corre de má en má y esser de tothom conegut.

L' alcoholisme produheix estragos espantosos; no sols individualment entre 'ls que s' entregan al funest vici de la beguda, sino además de carácter social, per tant que s' ha observat que 's torna hereditari. La descendencia del borratxo, ab l' estigma del pecat del generador, s' enfonza cada vegada més en la crápula y ompla 'l mon de idiotas, llibertins, desequilibrats, tuberculosos, epilèptichs, bojós y criminals. El Dr. Legrain cita, al efecte, multitud de cassos de propia observació, que li permeten generalisar el seu punt de vista, deduhintne el dany inmens que de la propagació de aquest vici abominable pot arribarne á reportar el progrés humá.

En la segona part de l' obra tracta de la profilaxis del alcoholisme, exposant las midas diverses que cal adoptar pera contenir-lo, enfrenarlo y ferlo desapareixer, ab tot y esser el problema molt difícil y de una complexitat extraordinaria, per estar involucrats en ell interessos quantiosos. Correspón al Estat l' adopció momentánea de certas midas repressivas; pero 's fa precis l' empleo simultani de certs medis morals que ha de pendre pel seu compte tota democracia progressiva y humanitaria, que tendeixi á exercir en las costums la seva influencia salvadora.

L' obreta del Dr. Legrain, secretari del Consell superior de Assistencia pública y Metje-jefe dels Assils d' enagenats del Sena ha sigut objecte de merescudas distincions tant á Fransa com en altres païssos, ahont se preocupan de aquesta classe de problemas y tenen la bona costum de alentar als escriptors que á estudiarlos consagran la seva inteligencia.

OMBRES per XAVIER MONTSALVATJE. — No coneix al autor de aquesta colecció de narracions: pero no vacilo en afirmar que deu ser jove, y no perque s' expansioni y explayi com s' acostuma á fer en l' edat ditzosa de las ilusions y de las lluminosas esperansas, sino tot lo contrari, per una marcada tendencia á la seriositat, á la tristesa y fins diríam al pessimisme, si no hagués d' enfadar-se un altre jove, D. Carles Rahola, autor del prólech que serveix de frontispici al llibre, en el qual s' esforça pera vindicar-lo de la nota pessimista.

La joventut te aixó: ó molt alegre ó molt inclinada á

PERA CONEIXE SI 'LS BITLLETS DEL BANCH SON BONS

—S' ensabonan ben bé, 's posan á la bugada, s' extenen, y si encare s' aguantan, senyal que no son falsos.

la tristesa. Menos mal quan s' adoptan aquests aires tristos, no per imposició fatal de las condicions individuals del escriptor jove, sino per l' inevitable contagi que produheix la familiarisació ab certas lecturas predilectas. Aquest sembla ser el cas del autor de *Ombres*.

Algunes de sas narracions son verdaderas troballas; pero no sempre lluheix en ellas l' encís de la franca espontaneïtat, adoleixent de cert esforç en son desenrotllament, y sobre tot en la seva forma.

El llibre está editat ab notable elegancia en la tipografia gironina de P. Torres.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

Animes solitaries, drama en cinch actes de Gerhart Hauptmann.—Traducció catalana de Oriol Martí.—Edició de la publicació *Juventut*.

Sense feyna! quadro dramátich.—*Cartetas de amor*, juguet cómich en un acte y en prosa.—*La capsa de rapé*, diálech en prosa.—Totas tres obras originals del conegut escriptor *Lluís Millá* y estrenadas las tres en el Saló Arnau, 'l 19 d' octubre de 1905; y 'ls 23 de febrer y 30 de juny del present any respectivament.

De argument senzill y ben portat, resultan ben pensadas y correctament dialogadas. La primera com á obra dramática té inmillorables condicions y las dos últimas son de género cómich y fan passar agradablement el rato.

RATA SABIA

PREOCITAT

Un baylet molt tranquil, viu com l' argent,
tenía un joch de cartas
y escapsant, remenant y fent mil gestos
deya aquestas paraulas
á set ó vuyt companys d' un mateix temps:

—Jo sé tirar las cartas
més bé que cap deixeble d' en Canonge.

—¡Cá!—digué un camarada
que l' estava escoltant.—Se necessita
tenir un xich de grapa.

Y 'l baylet replicá:—¿Donchs, per probartho,
vols que te las tiri ara?

—Vinga;—va contestar.

Y desseguida
las hi tirá á la cara.

LLEÓ VILA Y HUGUET

TEATROS

TÍVOLI
(CIRCO EQÜESTRE)

Pera 'l próxim dissapte, ó siga passat demá, está anunciat el debut de la notable companyia que dirigeix donya Micaela Alegría.

Per mes que á l' hora d' escriure las presents ratllas no se 'ns ha enviat encare el programa general de la temporada, podém adelantar als aficionats al género de circo que forman part del quadro verdaderas notabilitats que anirán presentantse en públich de tant en tant, números espléndits que han fet forrolla a l' extranger y la majoría d' ells desconeguts á Barcelona.

Figuran per ara y en primer terme Miss Ella ab els seus lleons adiestrats, els graciosos clonws Leon, Nuti, August, Eugene, Bob y Pippo, y els artistas Mr. Gobel y Miss Fleury.

No es temeritat l' augurar pera l' acreditada empresa del Tívoli una brillant campanya, donadas las condicions

dels programas que confecciona sempre á gust del públich, y tenint en compte la fam de diversions decentas

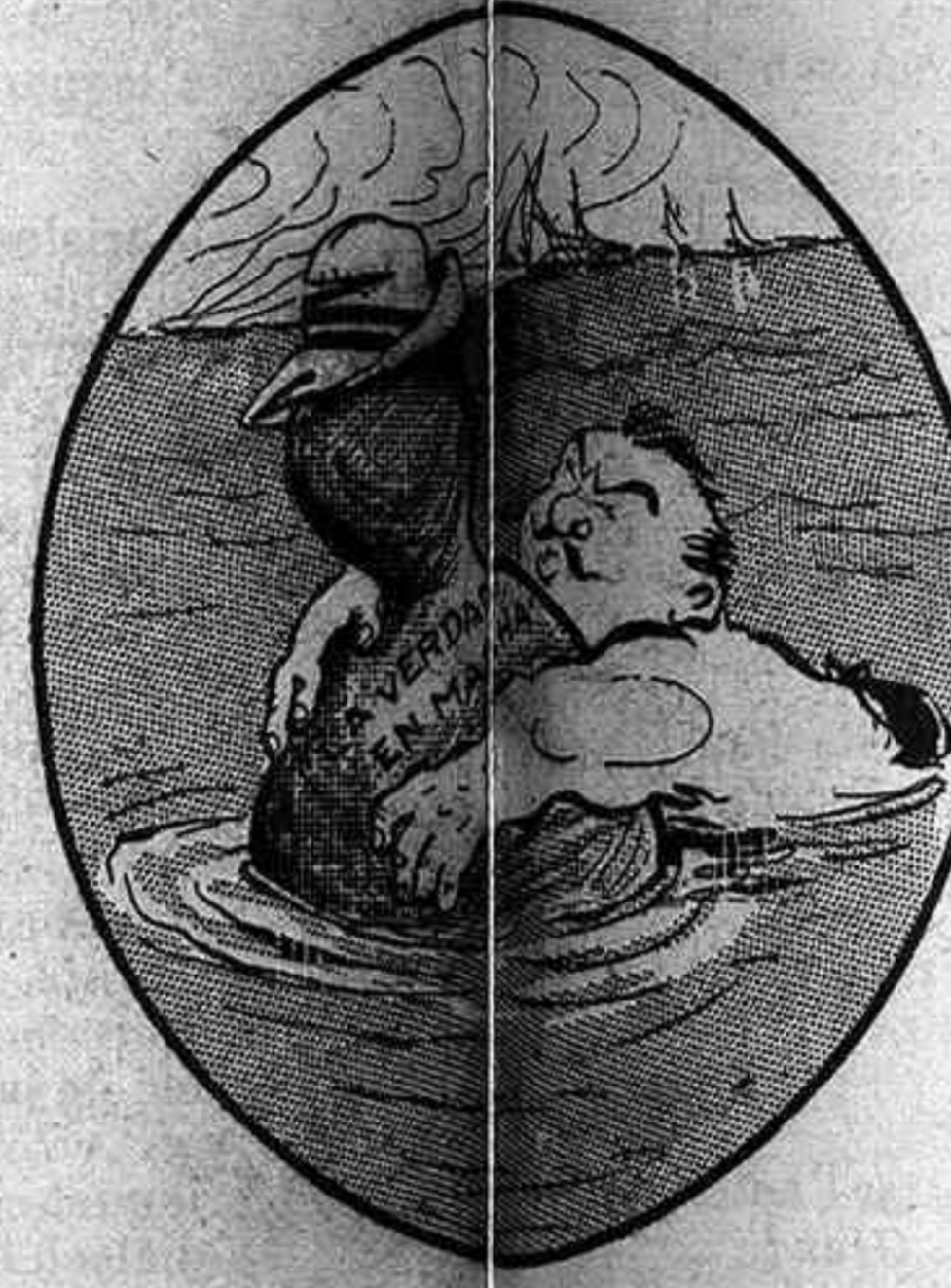
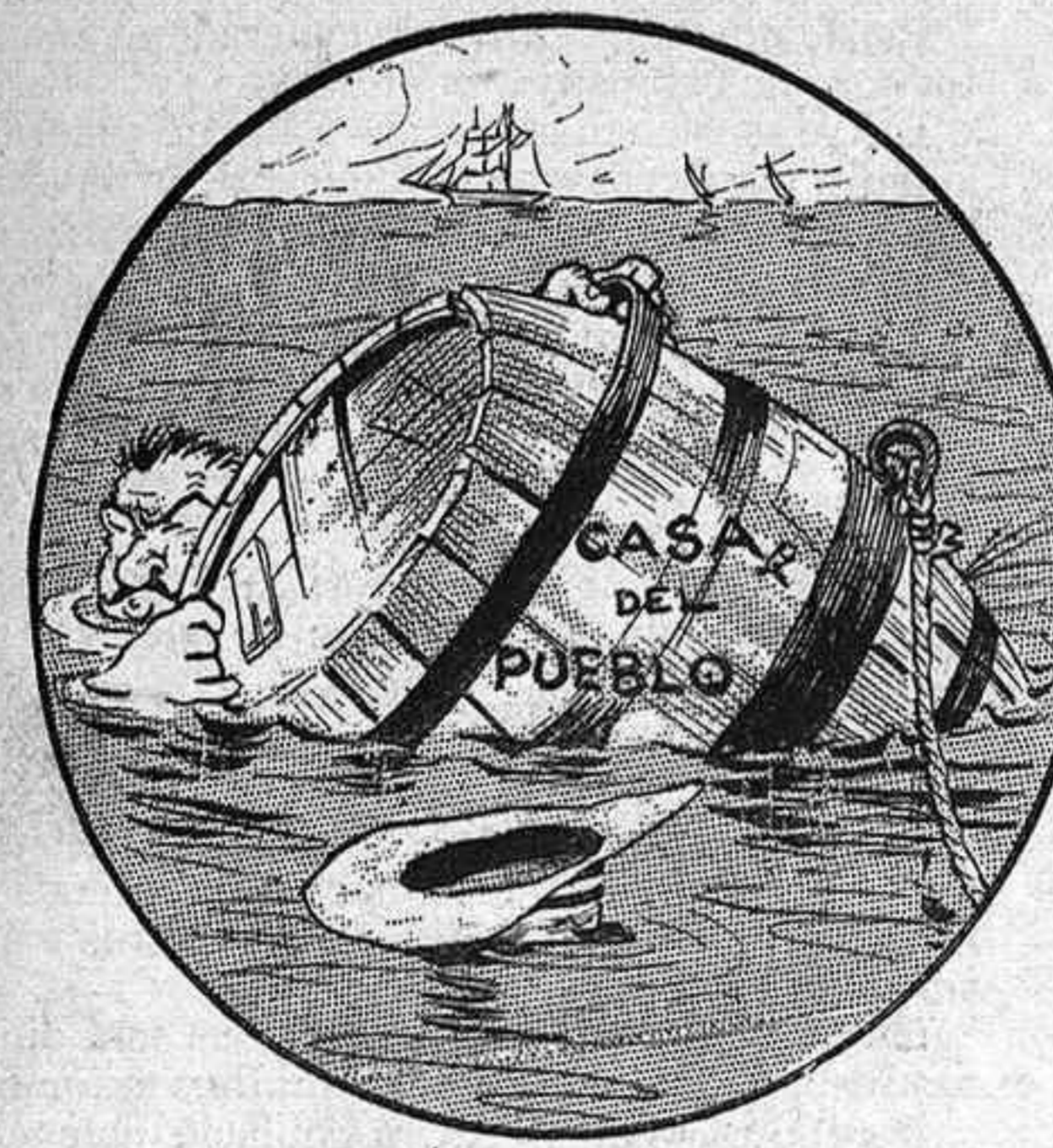
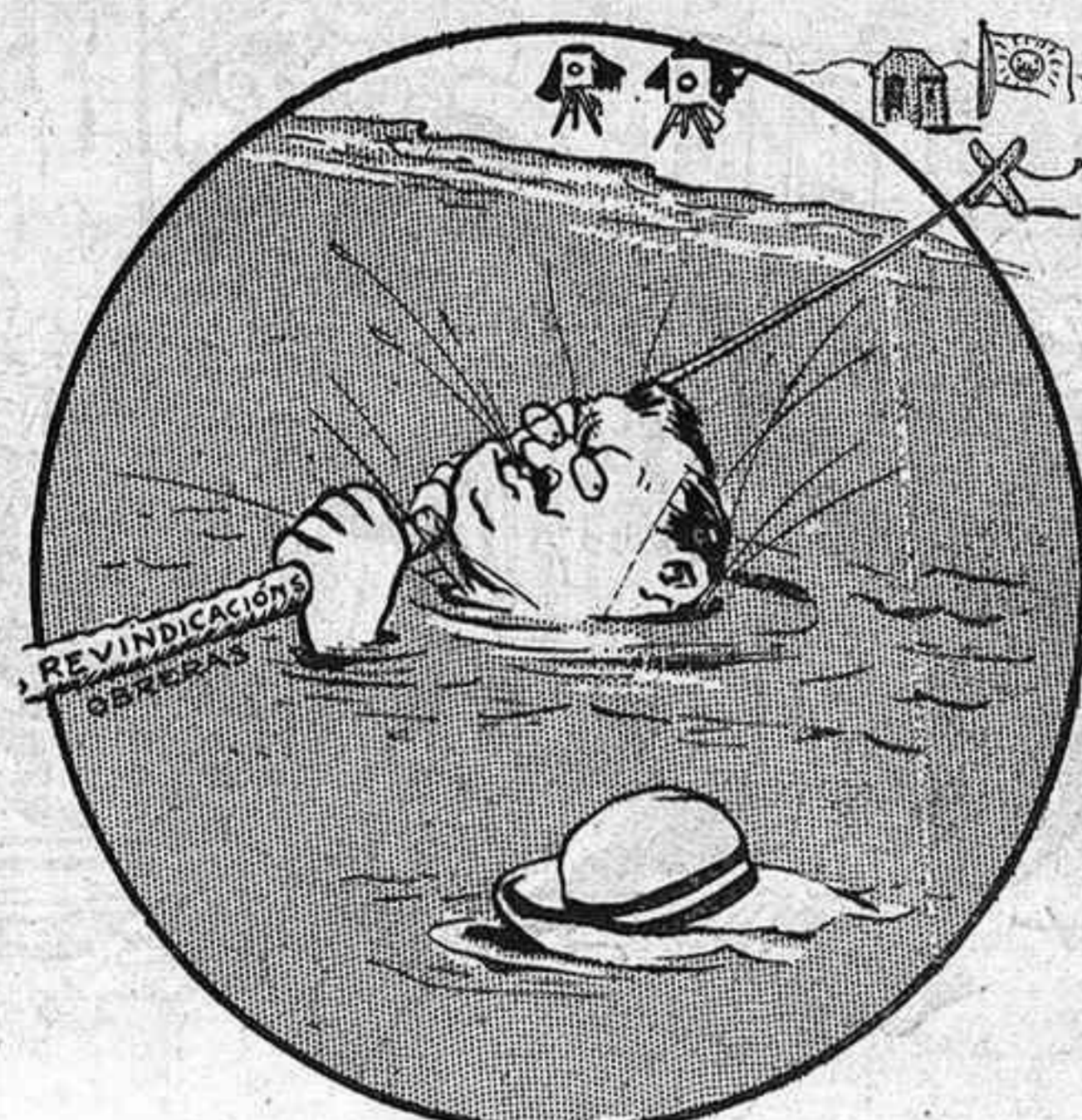
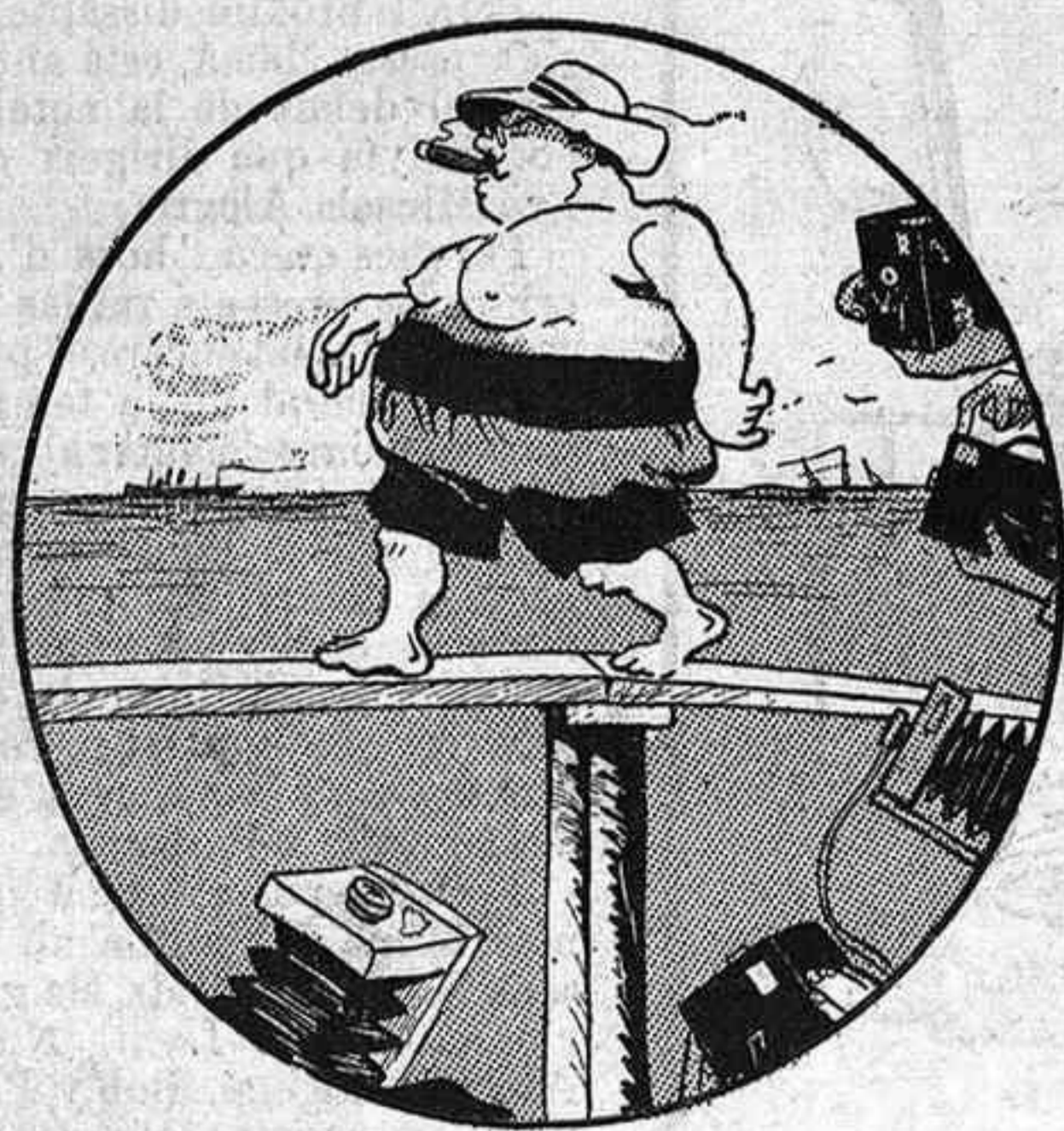
TRABALLANT PER BARCELONA

—¿Qué está fent aquí, senyor Borrell y Sol?
—Poso 'ls punts sobre las iii.

Bany còmich y accidentat de un barret y un diputat

Dos comes negan

y amenas que domina á n' els barceloníns després de las estérils y carrinlonas campanyas de un estiu ensopit y tonto.

BOSQUE

De verdadera solemnitat pot calificarse la *seratta* á beneficio dels *náufrechs* del «Sirio».

Tingué lloch el passat dimecres y en ella hi prengueren part entre altres artistes de mérit, el tenor Utor, las Srtas. D'Arroyo, Duval y Riera, els professors de la *Banda Municipal* y l'aplaudit *Orfeo Graciench*.

Constavan en el programa, qu' era escullidíssim, el tercer acte de *La Sordambula*, la *Cavalleria rusticana*, quart acte de *L' Africana* y concert.

La orquesta fou dirigida pels mestres Bosch y Petri, que foren aplaudits, lo mateix que 'ls artistes Srta. Polo, y Srs. Franco, Banquells, Puiggener y Goiri, que compartiren las ovacions ab els citats anteriorment.

NOU

Varem prometre la setmana passada que diríam *quelcom* de la estrena de *El Rey del Petróleo*.

Ja tenen sort que ho varem promete, ó si nó no 'n diríam pas un mot

Pero vaja, ja que las prometensas se compleixen, atinent al ditxo de *lo prometido es deuda*, dirém de la nova producció no un mot si nó dos: *Es dolenta*.

El públich va ser també del nostre parer, á la *qüenta*, donchs el teló va abaixarse en mitj de un espatech de protestas mes ó menos efusivas.

CIRCO BARCELONÉS

Empresa nova: Pep Gil.

Preparatius: Contractas dels primers actors y directors Joseph Ramos y Enrich Palacios.

S' han admés ja moltes obras (¡ay la mare!) de reputats autors (Deu meu, Senyor!) de Madrit y de la localitat.

Amenisarán el ram de sarsuelas algunas atraccions de bellas sicalfpticas.

Y figurarán, per fi, en el quadro de companyia las simpáticas tiples Alcácer, Conesa y Gómez.

Pit y fora... y fins á la inauguració!

N. N. N.

TERRATRÉMOLS

La terra cruix y tremola com un xicot ple de por... En violentas sotragadas, en sísmicas conmocions, ciutats senceras s' enrunan

colgant als seus pobladors.

Per 'llá hont bufa la ratxada de terrible destrucció, arreu milenars de vidas desapareixen del món.

Arreu soperbs edificis dels arquitectes millors, cauhen com fulla del arbre y 's converteixen en pols.

Mirant cap á aquestas terras el quadro es negre del tot. Davant d' aquest espectacle, els homes ¡qué petits som!

Quan un d' aquestas cataclismes fan cambiar d' hetxura 'l mon ¡qué ridícul queda 'l pobre que 's díu rey de la Creació!...

Sembla extrany que encare hi hagi qui se 'n cregui emperador, y vulga ab pa y escupina fé una gran revolució...

Pro estém tan fets á rarasas, hem vist tantas pretensions, que á copia de sacsejarlas se 'ns han tornat aygua-poll, que, francament, certas cosas

ens fan més fástich que por.

A n' aquí que, per desgracia, hi ha menas de gent per tot, hi ha qui creu que 'ls *terremotos* que á América fan furor podrian á curta fetxa vení á darnos un trastorn.

Mes jo dech dirlos, en contra d' aquesta suposició, que 'ls cataclismes qu' esperan no han de venir, que ja hi son.

Sense portar la malicia de sísmicas conmocions, son en cambi d' uns efectes fins saludables y tot.

Aquí en aquestos últims días s' ha produhit un gran soroll, y han tremolat... las esferas d' alguns falsos redemptors al caure 'l castell de cartas de las sevas ilusions.

Han trontollat las iglesias y han caygut ídols de plom.

Hem vist colgarse prestigis coberts ab son propi llot, y desplomarse ab estrépit injustas reputacions,

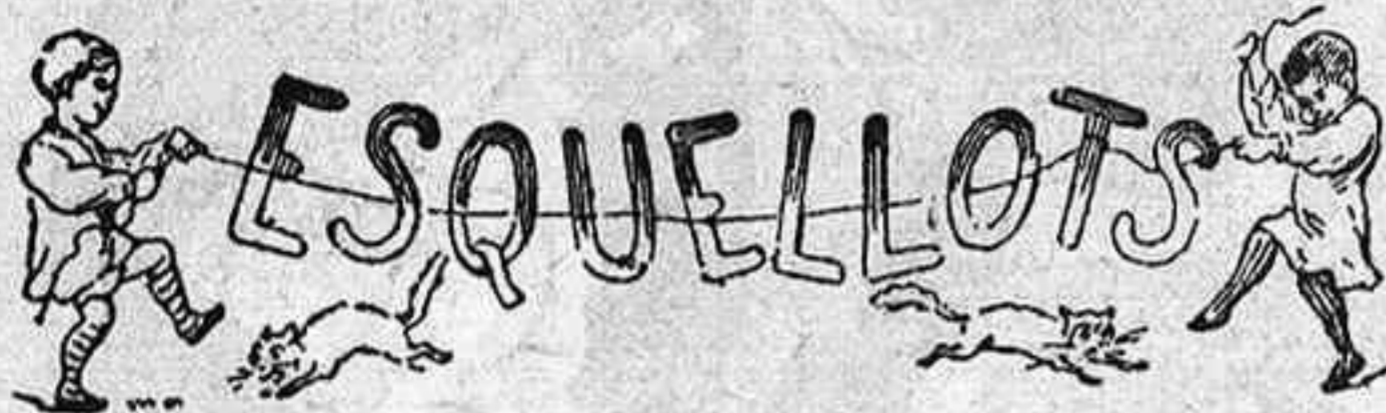

per caure fetas á trossos
y torná á sé 'l qu' eran: pols!

La sotragada ha estat forta:
pero per damunt de tot
queda en peu un poble serio,
reflexiu, treballador.

¡Cuyta, poble, aixeca 'l temple
de las tevas devocións!
Feslo del teu cor, ab fibras,
qu' es el material millor;
y si vols que no s' enruni
no hi posis ídols de plom!...

PEP LLAUNÉ

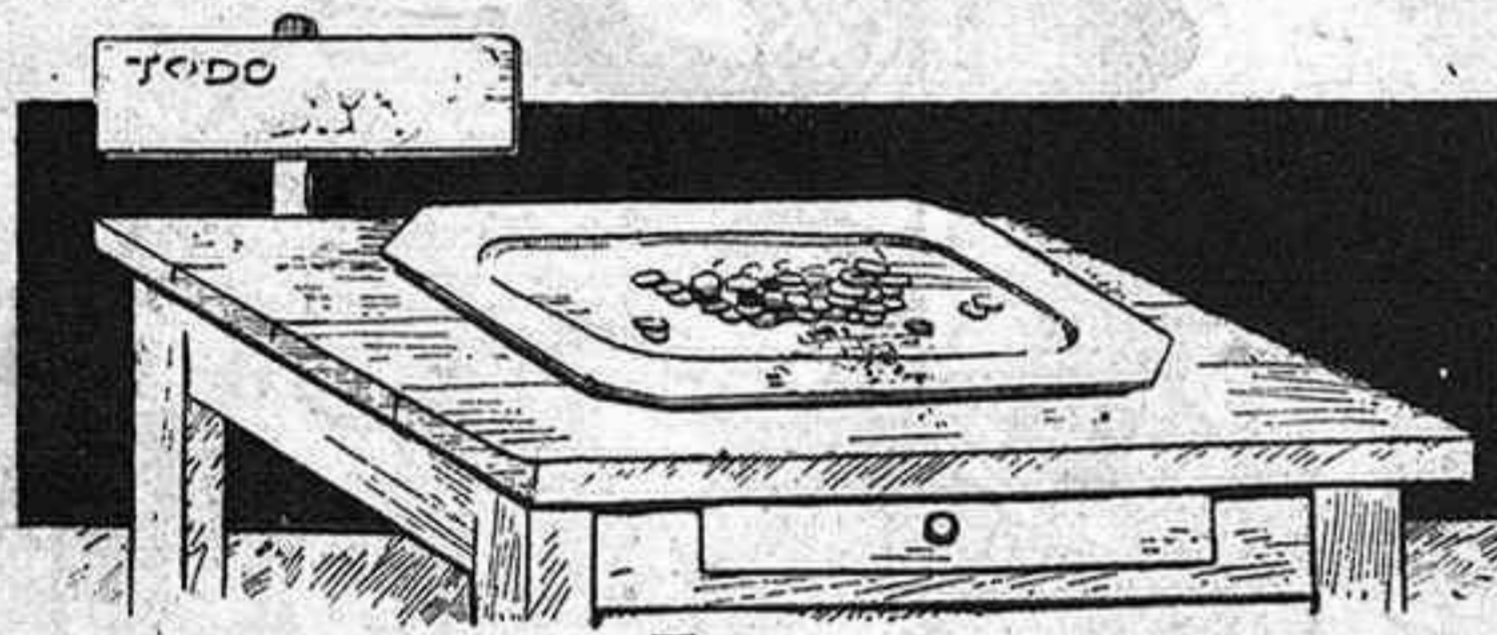

Encare no tenim arcalde nou. Hi ha qui assegura que 'l Sr. Sanllehy, qu' era l' escullit, s' está desfent com un terrós de glas exposat als ardors del sol canicular.

Inconvenients de triar per aquests cárrechs á uns homes massa frets.

Es digna de menció una conferencia de carácter íntim que se suposa celebrada entre 'l nostre bon amich el senyor Giner de los Ríos, jefe dels elements republicans

SENSE MALICIA

Historieta interessant
d' una safata ambulat.
(Quan hi haja espay y ocasió,
darém la continuació.)

del Ajuntament, y el Sr. Durán y Ventosa, capitost dels regionalistas.

Se suposa que en ella varen parlar de la qüestió del arcalde. Pera buscarlo y designarlo els representants del poder central solen consultar als desetxos caciquistas de todas las fraccions, prescindint en absolut de conéixer el parer dels regidors, verdaders representants de la ciutat, per haver sigut portats al Consistori pel vot dels seus conciudadans.

Y aixó que la seva opinió hauria de ser la més atendida y de més pes, per tant que l' arcalde de R. O. es el qui está destinat á presidirlos.

Y no 's té en compte que si 'ls regidors s' hi empenyesin, no hi hauria arcalde de R. O. possible.

Si d' aixó varen tractar els Srs. Giner de los Ríos y Durán y Ventosa, consti que ho celebrarem ab tota l' ánima, puig molt ens interessa la dignitat del Ajuntament, qu' es la dignitat de Barcelona.

Y además, veurém sempre ab gust que 's realisin actes prácticichs de *Solidaritat municipal*, que no son més que conseqüéncias lógicas de la *Solidaritat catalana*, la qual té prou virtut pera guanyar, en certs cassos decissius, la voluntat y el cor dels mateixos que la combaten.

S' ha emprés una campanya contra certs periódichs cultivadors del género criminal, que omplan las sevas columnas ab tots els successos esgarrifosos y que contan, segons sembla, ab un gran número de lectors.

Oreyém qu' es fer obra de sanitat moral desviar l' atenció del públich de aquesta classe de fets, que no deixan d' exercir en certas ments, massa impresionables, una forta sugestió.

Els crims—y especialment els passionals—produheixen una especie de vértich com el que causa la proximitat de un precipici. Sustreure lectors á la premsa criminalista es arrancar víctimas á la criminalitat.

Per lo que té de culta y regeneradora, ens adherim de tot cor á la campanya empresa.

L' «Associació de Lectura Catalana» mereix el nostre aplauso per haver pres la iniciativa en aquest assumpto.

¡Y quína calor, companys!...

Y aixó que semblava que ja 'ns n' haviam despedit, y qu' era cert l' adagi castellá: «*En Agosto frío en rostro.*»

Reffhinse dels adagis... y sobre tot dels adagis castellans.

Caballers ¡á suhar!

Y si son periodistas d' oposició tinguin per ben segur que suharán per partida doble: de calor y d' angunia.

Un nou concessionari de ómnibus automóvils ha demanat á la Corporació municipal el permís corresponent pera establir dos novas líneas de gran extensió que han de recórrer alguns dels punts més animats de la ciutat nova en trajectes dividits en kilómetros y á cinch céntims per kilómetro.

Ho teniam pronosticat. Barcelona será dintre de poch temps la ciutat clássica dels ómnibus-automóvils.

Perque Barcelona, com á població democrática, será sempre amiga de la rapidés y la baratura.

El Sr. Alejandro M.ª Pons es, com tothom sab, el Cónsul de Xile.

Naturalment que 'l Sr. Pons, á pesar de las sevas relacions y grans influencias ab las elevadas potestats celestials, no podia estar enterat de que en dos de las més hermosas ciutats de la República qu' ell representa, havia de haverhi un formidable terratrémol.

Y per aixó va anarse'n molt tranquil á estiuhejar, aixó sí, deixant encarregat el consulat al secretari.

Y esdevingué la horrenda catástrofe.

Gran número de personas que tenen á las ciutats damnificadas interessos y afeccions, s' encaminaren al consulat de Xile en busca de noticias.

¿Y no saben lo que allí 'ls hi digueren?

Senzillament, que al consulat de Barcelona no s' havia rebut encare *noticia oficial* del succés... Aixó als tres ó quatre días de ocorregut.

¡Oh santa patxorra xilena!

Sols ara coneixém lo molt inspirat que va estar l' autor de la famosa sarsuela *Los sobrinos del Capitan Grand*.

El Cónsul D. Alejandro M.ª Pons continúa en la seva residencia d' estiu, esperant que li donguin *coneixement oficial* de la catástrofe.

Es molt fácil que, junt ab la noticia de la mateixa, li arribi la gran Creu de l' ordre de la Mandra y la Patxorra, qu' es en la República xilena la més considerada.

Días enrera 's parlava de que 's donaria á Barcelona una satisfacció, concedintli el castell de Montjuich y 'l quartel de las Dressanas baix certas condicions propicias.

Pero ara han trobat que Montjuich continúa essent un fort de grans condicions estratégicas...

Y en quant á las Dressanas... vaja, res; que ja avisarán.

En la part exterior de aquest edifici, junt á la porta que conduhia avants al fossó y que trau avuy al Paralelo, hi ha—si no l' han treta—una lápida, expressant que 'ls Concellers de la Ciutat varen construir aquell edifici.

Ara una pregunta: ¿En un país ahont hi hagués afició á anar á investigar l' origen de las cosas, diguin: no tindria aquella página de pedra més forsa y més valor que una escriptura feta davant de notari?

Una senyora molt rica que acaba de morir á Barcelona, ha legat á la Verge de la Cinta de Tortosa un rich

DESPRÉS DEL RATET DE BALCÓ

—Lo de cada día... Molt posarse la má al cor, molts petons en l'ayre; pero de pujar y demanarme al papá formalment, ni un mot.

imperdible, curullat de pedras preciosas, joya á la qual se li atribuheix un valor considerable.

Vels'hi aquí un rasgo molt original de devoció.

La testadora 's devía dir:—La vanitat que jo vaig tenir en vida que la tingui la Verge tortosina, rumbejant la joya.

Perque ¡qui sab! Pot ser en lo successú, tal es la riquesa de la alhaja, en lloch de dirli de la Cinta, li dirán la Verge del Imperdible.

Si l'imperdible no 's pert; que tot es cosa que podria succehir.

No ho dihém nosaltres, sino'l periódich d'en Lerroux, ocupantse del *timo de la conferencia* y del pobre Cleveland que, per haverne donat una á *Fraternitat republicana*, se troba reclós á la presó modelo:

«Prescindimos de una cosa que sería muy natural en otro caso: la de exigirle á ese sugeto que identifique su persona, porque á la hora presente es posible que el juzgado lo sepa, pero el público ignora quien es ese Cleveland, si es suizo como él afirma ó italiano como suponen otros, y si, sobre todo, es una persona decente que, por capricho ó por necesidad, recorre el mundo á pie, ó un bigardo que se ha propuesto vivir alegremente *sobre el país más cándido de la tierra*, y ha dado estúpidamente

un tropezón por extremar la nota para hacerse cartel, y prepararse nuevas conferencias.»

Totas aqueixas suspicacias dirigidas á un pobre prés resultan altamente piadosas y compassivas.

••

Però ¿qué dirém de la espontaneïtat y la franquesa ab que'l periódich del Sr. Lerroux afirma que pera donar certs timos y viure alegrement, es el nostre *el país más cándido de la tierra*.

¡Si, es veritat, es molt cándit, molt conflat, molt talós!

Però tot té 'ls seus límits, y el día que se n'hi va la confiança, y el día que pert la candidés ¡ay dels far-sants!

Després dirán que'l telégrafo no 'ns comunica noticias de verdadera trascendencia.

Vejin la premsa local del dimars quín *partemés* sensacional publicava:

«Londres.—Los sabios filólogos declaran que se impone la reforma de la ortografía.»

«Eh!.. ¡Calculin la impressió que 'ls pobres lectors degueren experimentar al enterarse d'aquest fet extraordinari.

Jo, ho confesso, tant vaig afectar-me, que poch se n'hi va faltar com no corro á la oficina de telégrafos y envió á Londres un altre despaig concebut en aquests termes:

«Barcelona.—Noticia declaració sabis filólechs reforma ortografía, causat sensació tremenda.

»S' han reunit autoritats y tres classes de vapor. Comers suspés operaciós. Tibidabo sacudidas continuas. Envihin fondos.»

¿No troban que n' hi havia per aixó y molt més?

Un'altra noticia que lleigeixo també en un diari:

«El senyor Cardenal ha publicat una exhortació als fidels, excitantlos á fundar missas.»

No es que jo vulgui cohartar la llibertat de ningú, pero, la veritat, no m' explico per qué un metje com el senyor Cardenal, que ja deu estar prou enfaynat ab la seva professió, s' ha d' anar á ficar en qüestions d'aquesta naturalesa.

A últims del pròxim Setembre se celebrarà á Milán un Congrés internacional consagrat als alienats.

Es de creure que la representació d' Espanya será una de las més nutridas que figurarán en el referit Congrés.

Perqué aquí—entre nosaltres sigui dit—la classe d' alienats es la que més abunda.

Se lamenta ab rahó un periódich de que, á pesar de la freqüencia ab que en las Casas de socorro y dispensaris municipals s' ha d' auxiliar á personas que han sigut mossegadas per gossos, certa part del públich s' oposi encare á que 'ls llasseros compleixin ab la seva humanitaria missió y armi un escándol cada vegada que un *quisso* es enxiquerat per aquests dignes funcionaris.

Aixó, al meu entendre, no 's remediara fins que 'ls carretons, en lloch d' anar pels carrers de un é un, vajin de dos en dos.

L' un, per' enquibirhi els gossos que circulan sense bossal; l' altre, per' engabiarihi als frescos ciutadans que tenen l' humorada de defensarlos.

A Nova York hi ha un sabi qu' está empenyat en en-

L' AMPURDÀ PINTORESCH

A LA ESCALA.—Preparant el pa del any.

(Inst. Esquirol)

senyar als micos á enrahonar com els homes. Y diu que té la casi seguretat de sortirse ab la seva.

Si ho consegueix, la humanitat quedarà equilibrada.

Aquests micos que enrahonarán com els homes, servirán de compensació al gran número de homes que obran com els micos.

Els senyors Cruselles y Bueno, redactors de *España Nueva*, varen sortir el dilluns de Madrid, ab el propòsit de anar á París... ¿en bicicleta? ¿en motociclo? ¿en automòvil?

No, senyors: en burro.

El sistema podrà no ser ràpit; pero al menos es segur. Sòls un perill corren els simpàtics viatjers.

El de que, una volta arribats á París, hajan envellit tant, que al posarse davant del mirall no 's coneguin ells mateixos.

L'arcalde de Pamplona ha fèt ab el cartell anunciador de las festas de Manresa, lo mateix que va fer ab el de Sabadell: retornarlo al seu origen, pretextant estar escrit en catalá, es á dir *en un dialecto que no entienden*.

Vels'hi aquí una autoritat,—suposo serà de R. O. com totas las que empunyan la vara en las capitals de Provincia—que 's complau en fer gala de ignorancia y de descortesía.

Y si la ignorancia 's pot disculpar, per constituhir tal volta el mèrit principal de aquell personatge, lo qu' es la descortesía no té disculpa, y el poble de Pamplona vé obligat á protestarne.

***

Precisament en la simpática capital de Navarra existeix un notable *Orfeo* qu' en dos distintes ocasions ha visitat Barcelona, essent objecte de las més vivas mostres de simpatía y de fraternitat.

Y per cert que l' *Orfeo pamplonés*, la segona volta que 'ns visitá, sapigué correspondre al afecte del poble catalá de una manera delicadíssima, cantant admirablement *Los Pescadors*, en la mateixa llengua—es á dir *en el dia-*

lecto que l'arcalde de Pamplona *no entiende*—ab que l' immortal Clavé 'ls va escriure.

Y ara preguntém nosaltres: ¿quí representa millor á Pamplona: l' *Orfeo pamplonés*, que canta tan bé, ó l' actual arcalde que desafina tant?

A conseqüencia dels terratrémols de Xile, ha desaparegut englutida pel mar la isla de Juan Fernández, que es la mateixa que se suposa va habitar el célebre Robinson Crusoe.

Ab tot y la desaparició de l' isla, no es fácil que desaparegui la famosa historia de aquell náufrech enginyós que, trobantse sol, lluytava per la vida ab totas las contrarietats de la naturalesa. ¿Quí, essent noy, al llegir la historia de Robinson, no s' ha identificat ab ell, desitjant trobarse en el seu cas?

Aixó vol dir que tenen més consistencia las creacions de la inteligencia humana que las islas que crea la Naturalesa, y la Naturalesa mateixa engluteix en un día de mal humor.

Llegeixo en un periódich que als Estats Units s' ha posat en vigor una lley castigant ab una multa á tota persona que sigui sorpresa escupint al carrer. En cas de reincidencia, la multa es aumentada.

Aqueixa lley de pública netedat serà dintre de poch sotmesa á l' aprobació del Parlament inglés, considerant que l' escupina es un dels vehículs més contagiosos de la tuberculosis.

***

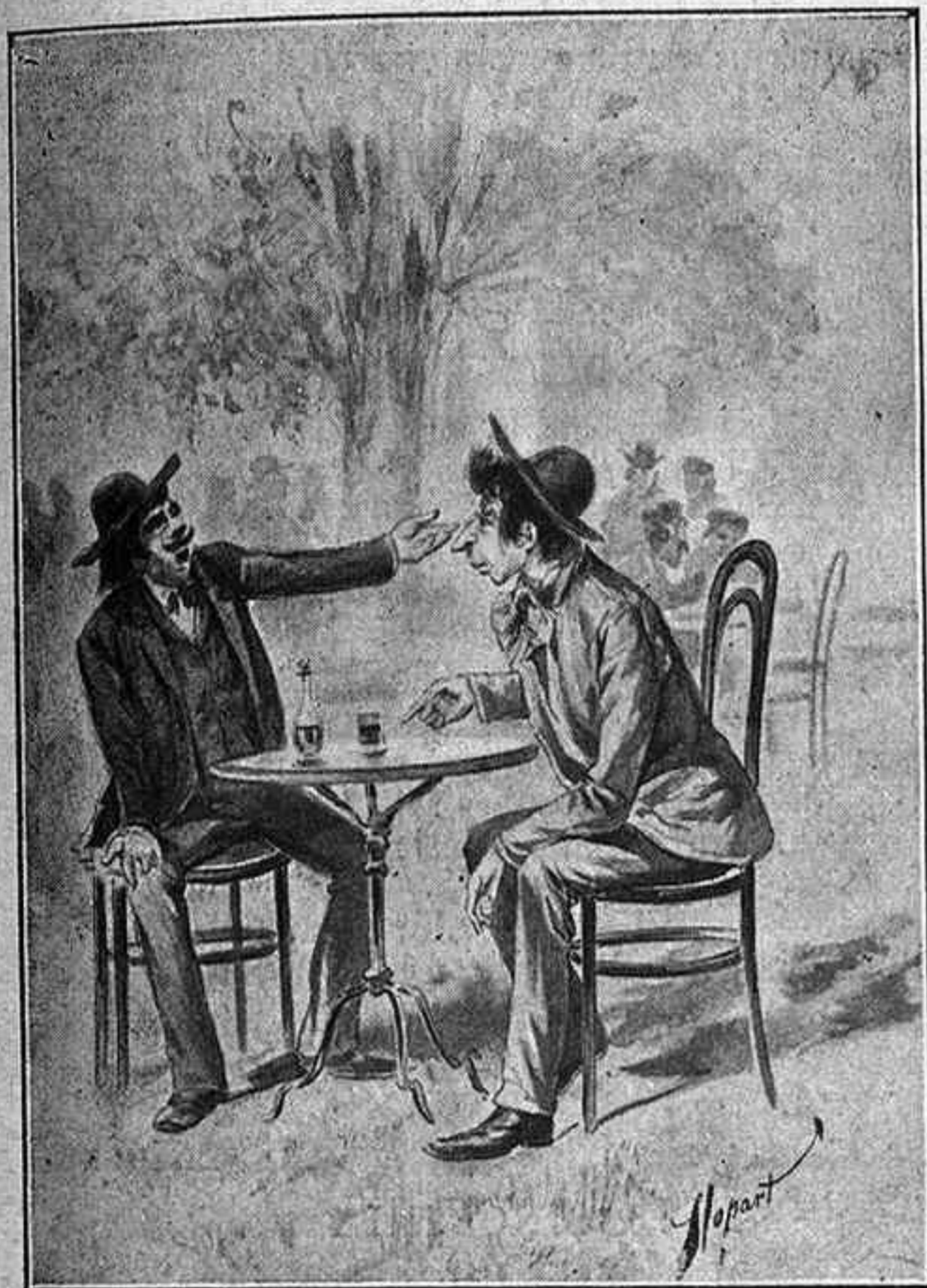
Per lo que respecta á Espanya no 'ns preocupém poch ni molt de aquestas midas higiénicas.

Si bé per lo que respecta al escupir no es tampoch tan necessari com en els altres païssos ben regits y governats.

¿Com hem d' escupir els espanyols, tenint uns governs que no 's dedican més que á fernes tragar saliva?

Prepárinse 'ls elegants. Ja poden anar á ca 'l sastre y

NOTAS CÓMICAS

—¡Qué vols que 't digui! ¿Que no sabs que hi ha anys que un no té ganas de treballar?

—¿Y qué fan allà á Caldetas?
—Menjan fruyta, beuhen ví, súan, se ventan las moscas...
—Vaja, lo mateix que aquí.

—Sí, senyors; jo soch republicá, pero á la pes-
catería, 'm torno conservador... del peix.

ferse fer un frach blau, ab coll de vellut negre, giras de seda del mateix color y botons daurats. El frach reposará sobre l' hermillá blanca ab un rengle de botons també daurats, y completará 'l conjunt el pantalón negre.

Aquesta es la *dernière*, segons decret del rey Eduart de Inglaterra, qu' en las cosas de vestir continua essent l' árbitre.

Ara no més faltaria—ell qu' es tan rich—que concedís una indemnisió á tot ciudadá que tenint frach negre nou, se vegi obligat á relegarlo en un fondo d' armari, víctima de la nova indumentaria de la suprema etiqueta.

Persona que coneix molt d' aprop al esculptor senyor Querol ens suplica desvirtuém la suposició feta per un periódich, y acullida dubitativament en nostre darrer número, referent als dos mil duros que pera la estátua Pitarra varen pressupostarse y quins gastos no arriban segons els inteligents afirman á la suma mencionada.

Sembla que, dit senyor, te 'l propósit de retornar á la Comissió la cantitat sobrera siga la que siga, no cobrant-se absolutament res pera l seu treball.

Amén.

Xascarrillo de postres.

Una pobra dona del poble diu á una seva amiga:

—¿Que no ho sab Sra. Tuyas? Demá posém á n' en Quimet de aprenent?

—Tant jove?... ¿Y perque no 'l fan anar un quant temps més á estudi?

—Perque 'l mestre ja no te res per ensenyarli... Ben clar ens ho vá dir l' altre día: «El seu noy no sabrá més de lo que sab avuy: es un cap de fusta.» Aixís es que ab el de casa varem decidir, ja qu' era un cap de fusta, posarlo de aprenent fuster.

CANTARS BILINGÜES

*Quando al cementerio vayas
sobre mi tumba á llorar
no t' hi estiguis massa estona
que 'm podrías ofegar.*

*En tu puerta planté un pino
y en tu ventana una parra...
Y m' hi va trobar ton pare,
irecristo quina sumanta!*

*La mirada de tus ojos
es más ardiente que el sol;
y haig d' anarme'n á Ca'n Tunis
per' no morir de calor.*

*No te sorprendán las coplas
que brotan de mi guitarra;
que quan jo 'm poso á cantar
es que la bossa no 'm canta.*

*Quando todo concluya
viste mi cuerpo
con aquel traje blanco
que no me he puesto;
vull emportarme'l,
perque, si acás te casas,
no 'l porti un' altre.*

*Hay cadenas que cuelgan del bolsillo,
hay cadenas que amargan la existencia;
hi ha cadenas de coure jo 'n tinch una)
que no 's pot empenyar, ves si es tristesa.*

SAMUEL GRAN É IRURUETA

A LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª - *A-mo-ro-sa-ment.*
- 2.ª Id. 2.ª - *Pa-lo-ma.*
- 3.ª ANAGRAMA. - *Llus-Ulls.*
- 4.ª TERS DE SÍLABAS. - *TO MA SA*
MA NE LA
SA LA DA
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH. - *Estómach.*
- 6.ª GEROGLÍFICH. - *Qui te deutes te caborias.*

XARADA

A MON ÍNTIM AMICH, L' INSPIRAT XARADISTA
J. MORET DE GRACIA

-¿Hola, Joanet; 'hon traballas?
-Al teatro de las Arts.
-¿Qué 'm dius ara!... ¿tú al teatro?
¡'m deixas petrificat!...

NI MÉS NI MENOS

Hopart

Es lo que ja está dihent
molta gent de Barcelona:
-Si no tingúes certs puntals,
icóm cauría aquesta trona!

-Si vols vení, jo 't convidó.
-Si que vinch, home; y ¿qué fan?
-Una funció de primera
perqu' es día de *ters-quart*.
-¿Bon programa?

-Obras extra;
totas d' autors llorejats.
-¿Quínas son?

-Si no m' enganyo,
primer fan: «*El dos doblat*»
una obreta castellana
y d' assumpto molt social.
En segon lloch, la sarsuela:
«*La bola quint-prima-quart*»,
aquesta obra es traduhida,
segons crech, de l' alemany.
Després, «*La quint-invers-prima*
de la fortuna», y veurás
per fi de festa, la pessa:
«*L' hu-terça del nou hostal*».
-Si que, noy, es un programa
de lo milloret qu' es fá;
y... ¿quíns papers desempenyas
en las tals obras?

-¿Jo?... cap.
-¿Cap, y dius que tú hi traballas?...
¿donchs de qué fas?..

-De tot.

-¡Ah!...

MANEL NOEL

SINONIMIA

M' ha dit en Pep, qu' en Marsal
venint del poble de *Tot*,
tingué la mala *total*
de quedar mes *tot* qu' un roch.

MUSCLUS

TARJETA

D.ª PILAR AMAT

Formar ab aquestas lletas el títul d' una comedia ca-
talana.

A. CARARACH

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 6 7. - Poble catalá.
6 3 2 6 2 3. - Nom d' home.
1 2 4 6 2. - > dona.
4 2 6 1. - Fruyt.
3 6 3. - Cantitat.
3 6. - Nota musical.
3. - Consonant.

J. P. J. M. SALTA-TAULELLS

CONVERSA

Entre 'n Barnola y el Xalét:
-Sabs qu' es molt trempada la María?
-Molt. No es filla de Sant Hilari?
-No... Es filla del poble que t' he dit.

UN DEVOT

GEROGLÍFICH

PIK
K

∴

MUSCLUS

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

CIENCIAS Y PACIENCIAS

PER **FRA NOI**

SECRETS D' ECONOMIA DOMÈSTICA
 REMEYS FÁCILS Y BARATOS
 EXPERIMENTS DE FÍSICA RECREATIVA
 FÓRMULAS NOVAS D' ART CULINARI
 JOCHS Y ENTRETENIMENTS CASULANS

Un tomo en octau, ab un grapat d' ilustracions, Ptas. 1

CUENTOS

DE LA

VORA DEL FOCH

PER **FREDERICH SOLER**

(Serafi Pitarra)

Un tomo en octau . . . . . Ptas. 2

CUENTOS DEL AVI

PER

FREDERICH SOLER

(Serafi Pitarra)

Un tomo en octau . . . . . Ptas. 2

NITS DE LLUNA

PER **FREDERICH SOLER**

Prólech de **VALENTÍ ALMIRALL** = Dibuxos de **J. LLUIS PELLICER**

Preu: 2 pessetas

DOTZENA DE FRARE

PER **FREDERICH SOLER (Pitarra)**

COLECCIÓ DE QÜENTOS, ILUSTRATS PER **M. MOLINÉ**

Preu: 2 pessetas

EL PROCESO

DE

CRISTO

PER **F. PÍ ARSUAGA**

Ptas. 1

LLIBRE DEL DOLOR

PER

J. M.ª CAPELLA

Ab un prólech de **S. Rusiñol**

Un tomo en octau, Ptas. 3

LA DAMA

ALEGRA

PER

J. PUIG Y FERRATER

Ptas. 2

B. Pérez Galdós * EPISODIOS NACIONALES

A 2 pesetas tomo

Primera serie: Trafalgar.—La Corte de Carlos IV.—El 19 de Marzo y el 2 de Mayo.—Bailén.—Napoleón en Chamartín.—Zaragoza.—Gerona.—Cádiz.—Juan Martín el Empeñado.—La batalla de los Arapiles.

Segunda serie: El equipaje del Rey José.—Memorias de un cortesano de 1815.—La segunda casaca.—El Grande Oriente.—7 de Julio.—Los cien mil hijos de San Luis.—El Terror de 1824.—Un voluntario realista.—Los Apostólicos.—Un faccioso más y algunos frailes menos.

Tercera serie: Zumalacárregui.—Mendizábal.—De Oñate á la Granja.—Luchana.—La campaña del Maestrazgo.—La Estafeta romántica.—Yergara.—Montes de Oca.—Los Ayacuchos.—Bodas Reales.

Cuarta serie: Las tormentas del 48.—Narváez.—Los duendes de la camarilla.—La Revolución de Julio.—O'Donnell.—Aita Tettauen.—Carlos VI en la Rápita.—La vuelta al mundo en la Numancia.

EN PRENSA: PRIM. — **En preparación:** LA DE LOS TRISTES DESTINOS

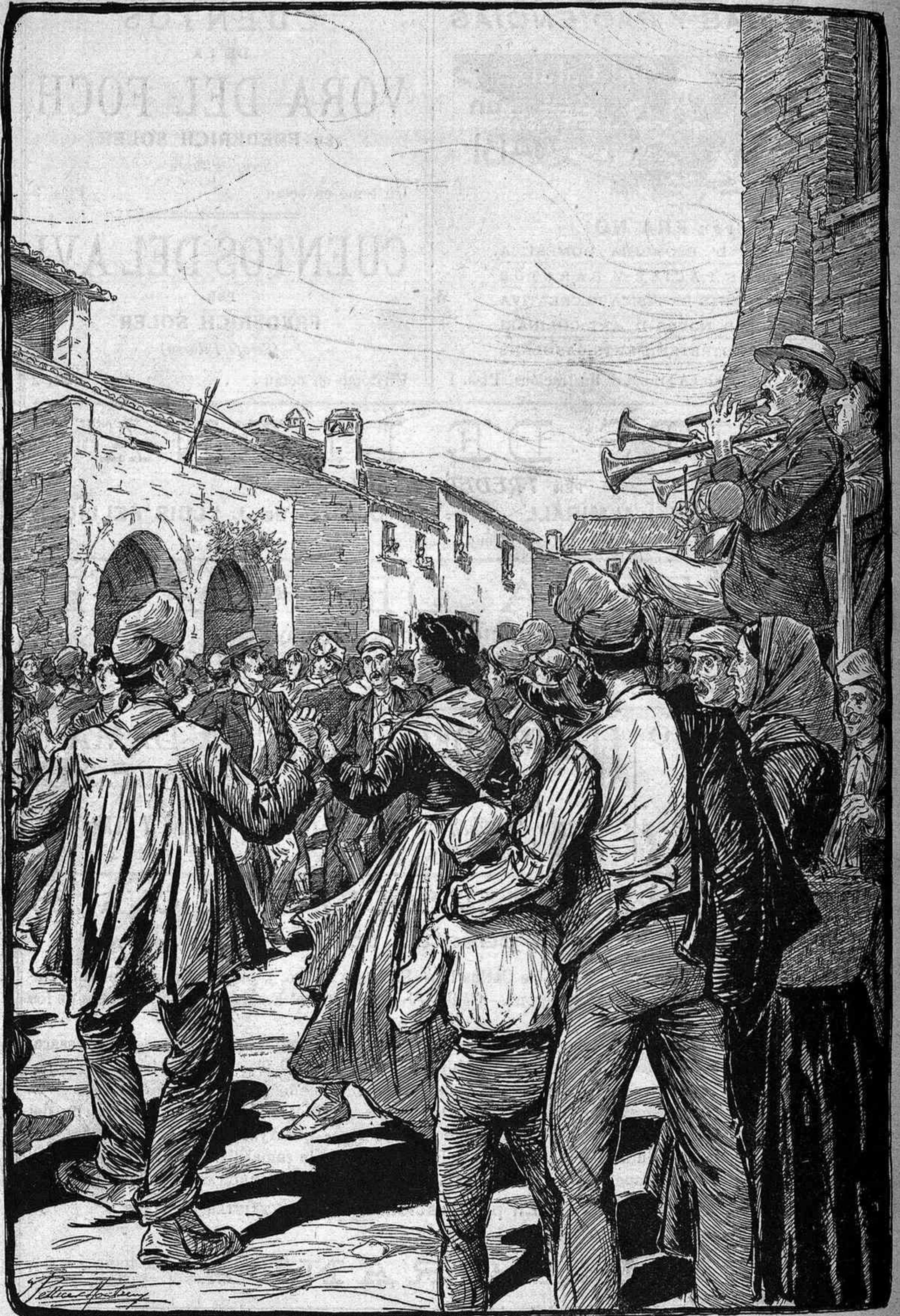
Acaba de ponerse á la venta

MEMORANDA

Un tomo en 8.º, Ptas. 2

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravios, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

EL MILLOR NÚMERO DE LA FESTA MAJOR

La Sardana.